

Første næstformand (Birte Weiss):

Vi tager nu den sidste runde korte bemærkninger, inden vi går videre i ordførerrækken. Hr. Brian Mikkelsen.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Nu skulle diskussionen jo handle om kvalitet og de problemer, der er i uddannelsessystemet, men som man ikke helt erkender fra regeringens side. Fordi der er de problemer, og fordi vi fra borgerlig side ikke vil sluse nogen ud, men prøve at lave en målrettet indsats for at få alle med op, har vi bevidst valgt – til orientering for den radikale ordfører – netto at bruge flere penge på uddannelsessystemet.

I løbet af de næste tre år – jeg vil godt låne den radikale ordfører vores oplæg – bruger vi næsten 3 mia. kr. netto ekstra på uddannelsessystemet. Det er minus vores besparelse på SU-området, som er inspireret af den radikale undervisningsminister. Det var dér, vi fik den glimrende idé. Og det er minus besparelser på den frie ungdomsuddannelse inspireret af LO og for øvrigt også af Undervisningsministeriet. Der bruger vi netto næsten 3 mia. kr.

Så er det rigtigt, at vi også vil spare nogle penge på voksen- og efteruddannelsessystemet, og det er primært ved at sammenlægge nogle uddannelser og få nogle rationaliseringsgevinster ud af det. Vi vil nemlig også målrette indsatsen dér. Vi tror, det kan gøres bedre, og ligesom LO, ligesom mange radikale og ligesom sandsynligvis undervisningsministeren mener vi, at man kan stramme op på efteruddannelsessystemet.

Første næstformand (Birte Weiss):

Så skal vi tilbage til ordførerrækken, hr. Søren Kolstrup.

Søren Kolstrup (EL):

Man har i dag ønsket en overordnet debat om de brede linjer, og derfor synes jeg også, det er rimeligt at benytte lejligheden til at sige, at jeg og Enhedslisten mener, at der i det her århundrede er vundet noget på det danske uddannelsesområde. Jeg mener i hvert fald, at der på 4-5 områder er nogle potentialer i det uddannelsessystem, som vi har nedarvet, som man kunne videreudbygge.

Jeg tænker på demokratiseringsbestrebelse. I gamle dage var det sådan, at man især tænkte på forældreindflydelse. Senere lukkede

man op for, at elever og studerende også kunne få lidt mere indflydelse.

Så har der været en diskussion om faglig uddannelse over for almene dannelsesidealer, men det har været typisk, at både det specifikke og det almene kompetencegivende har været knyttet nøje sammen i den danske uddannelsesdebat. Det er værd at erindre.

Det er også værd at erindre, at man har haft metodefrihed i undervisningstilrettelæggelsen.

Endelig er det også værd at bemærke, at der har været flere veje til målet, og at der har været en rød tråd, der hed lighedsbestrebelsen. Det har især været Socialdemokratiet og De Radikale, der har stået for den tendens. Noget med lige muligheder, noget med solidaritet.

Man kan jo så vælge at bygge videre på disse 4-5 særkender. Man kan vælge at sige, det er de berørte, lærerne, eleverne, de studerende, der skal have mere magt, at man har mere selvforvaltning, at man har dialog mellem lærere og elever, mellem forældre og lærere.

Men det, der er sket i det her årti, er, at konservative, liberalistiske toner ikke har løbet de her tendenser over ende, men de har dog nået at anfægte dem. Bl.a. har vi så fået det ord, der hedder kvalitet. Ja, alle i denne sal, både embedsværket og politikere, løber af sted med det ord.

Hvad betyder det?

Ja, det kan dække over usikkerhed og afmagt, fordi man ikke kan føre en præcis diskussion om de mangfoldige kompetencer, som uddannelsesdiskussionen handler om. Men ordet kvalitet, og det gør det i nogle sammenhænge, dækker også over managementteorier, en forsimpning af debatten, en reduktionisme. Det gør den, når kvalitet kædes sammen med effektivitet, kontrolløft, kontrolstyring, kvantificering. Og hvis det er tilfældet, jamen så er det for mig at se et brud med de traditioner, jeg indledte med at tale om.

Jeg ser på tre punkter nogle forkerte tendenser i uddannelsesdebatten. Jeg skal eksemplificere det med tre forhold: kvalitetsrapporten, som er blevet omtalt tidligere, og så er jeg – nu er forskningsministeren jo også til stede – meget bekymret for nogle af de ting, der finder sted i forskningsminister Jan Trøjborgs regi, og endelig er der diskussionen om evaluering.

Til sidst vil jeg så pege på, hvad jeg selv mener, vi kan gøre for at fastholde de danske tendenser.